

DŮLNÍ NOVINY

NOVINY CZECH COAL GROUP A SEVERNÍ ENERGETICKÉ

číslo 12

prosinec 2016

ZDARMA

7 Severní
energetická

Vršanská uhelná

Vodu pro
hlubináře
schovají pod zem

Strojník ví,
jak správně
promazat bagr

Báňský
úřad ocenil
práci záchranářů

Dárek přemění
na pobyt
v přírodě

Zkušenosti
ze šachty
využil i v politice

> Strana 2

> Strana 5

> Strana 6

> Strana 7

> Strana 11

Vážení kolegové,

letošní rok nám přinesl mnoho náročných situací a změn. Především jsme museli čelit poklesu cen uhlí a elektřiny na energetickém trhu i stále nepříznivějšímu postoji Evropy k uhelné energetice vůbec. Významnou komplikací byl bezesporu požár ve chvaletické elektrárně i časový posun dokončení modernizace bloků 3 a 4.

V květnu došlo ke změně akcionářské struktury a v té souvislosti byl zahájen nezbytný proces restrukturalizace ve všech společnostech obou těžebních skupin. Cílem bylo vytvořit jednu silnou skupinu s efektivní organizační strukturou a maximálně účinnými vnitřními procesy.

Během půl roku jsme zvládli sjednotit servisní služby, upravit výrobní procesy a provést také několik změn v dceřiných společnostech. Některé kroky budou dotaženy ještě v příštím roce jako například formální zánik společnosti Seven WT (dříve Humeco), jehož činnosti i zaměstnanci byli včleněni do Severní energetické.

Já i mí kolegové si uvědomujeme, že realizované změny byly nepopulární a mnohdy citlivé a nepřijemné. Věříme ale, že do následujících let přinesou našim firmám stabilitu a pozitivně ovlivní hospodářské výsledky.

Za vedení skupiny bych proto rád touto cestou ocenil vaši pomoc a poděkoval za odvedenou práci, kterou jste přispěli k tomu, že jsme zvládli všechny problematické mezníky letošního roku a dokázali přitom dostát závazkům, které máme vůči našim zákazníkům a obchodním partnerům.

Naším cílem pro příští rok bude podpořit stabilizaci skupiny a zlepšit její výsledky. Rádi bychom zvýšili výtěžnost výroby a zajistili nové kontrakty zejména v oblasti prodeje tříděných druhů uhlí. Pozitivní okolností je, že by nemělo dojít k dramatické změně ceny energetického uhlí na trhu. Interně pak bude naplnění tohoto záměru vyžadovat maximální profesionalitu nás všech a také osobní iniciativu při hledání nových způsobů řešení jednotlivých úkolů. Osobně jsem přesvědčen, že v našich pracovních týmech je veliký potenciál a že to zvládneme.

Na závěr si Vám dovoluji ještě jednou osobně poděkovat, popřát klidné svátky a do nového roku mnoho zdraví, sil a osobní spokojenosti.

Za představenstvo
Milan Krob

Andělské řádění byl podtitul předvánočního zábavného odpoledne pro děti zaměstnanců skupin Czech Coal a Severní energetická. Také proto, že těmi kdo s dětmi dováděli na ploše mostecké sportovní haly, byli Černí andělé, tedy mostecké házenkářky. Pro získání sladké odměny tak děti musely na deseti stanovištích plnit hlavně sportovní úkoly. Foto: (pim)

Poslední erkáčko se loučí

V prosinci bude odstaven jeden z nejunikátnějších dobývacích strojů, které na severu Čech těžily. Rýpadlo RK5000/R10 se odebere na odpočinek a skončí i jeho mechanik Jaroslav Šebek, který s ním spojil svou profesní dráhu od prvních dní, kdy bylo na lokalitě Československá armáda nasazeno do provozu.

Jak se vlastně takový obr ocitl na Mostecku?

To vyplynulo z požadavků vlády, ale úplný původ je potřeba hledat už za 2. světové války, kdy severočeský revír ovládali Němci, kteří tu těžili uhlí pro výrobu benzínu. Tehdy byla dnešní lokalita Obránců míru jednou z nej-

modernějších šachet v okolí a už v roce 1942 tu těžily první německé elektrické a následně kolesové stroje. Stavěla se úpravna uhlí a budoucí Krušnohorské strojírny byly místem pro opravy náhradních dílů. Po skončení války dostaly vítkovické železárny, dnešní Prodeco, rozhod-

nutím vlády za úkol převzít komplectaci a zahájit výrobu dalších strojů pro těžební průmysl. Podobný úkol následně dostala i pražská Škodovka. Prodeco první stroj zprovoznilo už v roce 1952 a o šest let později už vyrobili první tři stroje typu D800 pro lokalitu Československá armáda. Ty už jsem v roce 1975 kočiroval, když jsem nastoupil na Armádu jako mechanik.

To jsme ale pořád od „erkáčka“ nějaký čas vzdálení. Jeho nasazení do provozu se datuje až od začátku osmdesátých let?

Pokračování na straně 3

PF 2017

**Veselé Vánoce
a šťastný nový
rok 2017
přeje redakce
Důlních novin**

Vodu pro hlubináře schovají pod zem

Voda je na šachtě specifický živél. Někde není žádoucí, jinde naopak nezbytná. Například hlubináři, kteří chodbicují ve svazích lomu ČSA, se bez ní neobejdou. Potřebují ji pro dobývací technologii i na ochranu proti požáru.

A právě hlubinářům budou sloužit takzvané zasakovací vrty, které se hloubí nad jejich hlavami na jednom ze svahů takzvané Albrechtické výsypky. „Až doposud se voda do hlubiny dostávala dvěma způsoby. Z albrechtické čerpací stanice polyetylenovým potrubím po povrchu až k ústí chodbic, případně z hlavní čerpací stanice potrubím pomocí zásobovacího čerpadla,“ vysvětlil Petr Sigmund, hlavní inženýr společnosti Seven WT, která zásobování vodou, ale také odvodnění lokality ČSA zajišťuje. Oba tyto způsoby ale mají svá úskalí. Voda z hlav-

ni čerpací stanice nemusí být vždy zcela čistá, což by mohlo vadit dobývací technologii a v potrubí vedeném po povrchu by zase mohla v mrazech zamrznat.

„Proto jsem přišel s myšlenkou položit část polyetylenového potrubí do země, kde by ho v dostatečné hloubce nehrozilo zamrznutí a zbytek trasy vést do hloubky zhruba 130 metrů takzvaným zasakovacím vrtem. Nakonec toto řešení bylo zvoleno jako nejvýhodnější, takže jsme zpracovali projekt a nyní specializovaná firma hloubí na Albrechtické výsypce dva vrty. Všechny práce chceme zvládnout do konce roku,“ doplnil Sigmund.

Do hlubiny nepovede jen potrubí pro zásobování vodou, proto se hloubí dva vrty. Druhé potrubí poslouží po skončení dobývání k zaplavení hlubinného díla popílkem. (pim)

Vrt, který se hloubí na svazích lokality ČSA, bude zásobovat vodou hlubináře v chodbicích. Foto: (pim)

Novinka ochrání dopravní pásy Czech Coal zmizel v Severní

Zajímavou a na severu Čech zatím ojedinělou novinku využívají gumáři Vršanské uhelné. Ve spolupráci s výrobcem dopravních pásů přišli na způsob, jak je chránit před poškozením.

Gumáři se dohodli s firmou Matador, výrobcem a také dodavatelem dopravních pásů pro Vršanskou uhelnou, že vyzkoušejí bezpečnostní nárazníkový systém ARB (Antitear Resistance Breaker). „V podstatě jde o systém lanek umístěných v šířce jednoho metru napříč do pásma. Ten by měl při vzniku trhliny zamezit dalšímu poškození pásu. Bud' předmět, který trhlinu způsobí, zastaví úplně, nebo změní jeho směr a přitom se vypne dopravníková linka. Je to účinná prevence, aby se v situaci, kdy dojde k poškození pásu, minimalizovaly škody,“ vysvětlil Vladimír Pavel, vedoucí servisu dopravního pásma Vršanské uhelné.

V letošním roce gumáři nakoupili prvních třicet systémů ARB, které se začaly instalovat do všech nových ocelolanových dopravních pásů. V instalaci se pokračuje i na dalších pásích, obvykle se umísťuje ve zhruba stočtyřicetimetrové vzdálenosti.

„Nejedná se o úplnou novinku, ve světě se využívají různé typy podobných bezpečnostních systémů. Systém ARB už je odzkoušený, na Slovensku jsme jej instalovali v jedné z cementáren. Na severu Čech je ale Vršanská uhelná prvním uživatelem,“ uvedl Miroslav Jureňa ze společnosti Matador. Výrobce parametry systému ARB postupně vyladil společně s těžební společností. Do pásových dopravníků

se instaluje prakticky stejně jako při běžném spojování pásma a není vidět. Všechny vlastnosti a funkce pásu přitom zůstano zachovány. Ve Vršanské uhelné je v současné době v provozu zhruba 19 kilometrů ocelolanového dopravního pásma. Svě vlastnosti získalo díky tomu, že uvnitř je soustava lanek, které zajišťují jeho odolnost. Například v pásu, který se používá na skrývce, je po celé jeho bezmála dvou metrové šířce celkem 118 lanek, každé o průměru přes osm milimetrů. Lanek jsou navíc chemicky ošetřena, aby k nim lépe přilnula guma, do níž jsou zasazena. „Ocelolanové dopravní pásy jsou až dvojnásobně těžší oproti jiným běžně používaným. Manipulace s nimi je sice náročnější, což ovšem vyvažuje jejich větší odolnost. Problém však nastává při mechanickém poškození. Systém ARB nám pomáhá zabránit těmto škodám,“ doplnil vedoucí. (pim)

K 1. listopadu 2016 byl zaplán do obchodního rejstříku formálně ukončen proces fúze mezi společnostmi Severní energetická a.s. a Czech Coal a.s. Tento proces byl zahájen v souvislosti se změnou akcionářů ve skupině Severní energetická a je logickou součástí restrukturalizačního procesu skupiny Czech Coal a Seven. Hlavním předmětem činnosti společnosti Czech Coal a.s. byla v posledních letech správa kontraktů na prodej a dopravu uhlí ze Severní energetické do skupiny Czech Coal. Převzetí obou těchto společností jedním akcionářem umožnilo, aby uvedené činnosti napříště realizova-

ly jen jedna z obou společností. Severní energetická se tak v rámci fúze stala právním nástupcem fúzovaných společností a převzala do své správy všechny kontrakty Czech Coalu. Došlo tím jak ke zjednodušení procesu, tak ke snížení nákladů a zvýšení profitu společnosti Severní energetická. Do budoucna tato fúze může pozitivně ovlivnit hospodářské výsledky Severní energetické. Přinese jí totiž jako nástupnické společnosti výnos z probíhajících soudních sporů, u kterých se podařilo dosáhnout takových rozsudků, které určují žalovaným společnostem zaplatit požadované nároky.

Schvalování smluv se mění

Smlouvy, vytvořené od 1. ledna 2017 ve společnostech Severní energetická a Sev.en WT, se již nebudou schvalovat ve stávající aplikaci v Sharepointu (SHP), ale v systému od Infotey. Ten zpracovatelé i schvalovatelé smluv dobře znají, neboť ho používali před vznikem Sev.en v roce 2013. Na intranetu navíc najdou uživatelský manuál, který jim osvěží práci se systémem označovaným jako ESS (Elektronické schvalování smluv). Z technických důvodů bude automatické čís-

lování pro rok 2017 začínat číslem 1000. První vytvořená smlouva tak ponese číslo 1001. O přístup do Sharepointu uživatelé po prvním lednu nepřijdou. Budou v něm archivovány všechny smlouvy a také se v něm budou tvořit dodatky ke starším smlouvám. Jedná se o dočasné řešení, neboť postupně se do ESS převedou všechna data. Případné dotazy zodpoví správce systémů pro schvalování dokumentů Zdena Lazarová (linka 3377) a Romana Vořechovská (linka 3341). (red)

Poslední skrývkové erkáčko se loučí

Pokračování ze strany 1

Ještě se zastavme na začátku sedmdesátých let, kdy nastal pro šachtu velký zlom. Národní hospodářství potřebovalo více uhlí, proto padlo rozhodnutí, že se začne dobývat modernějším způsobem, nákladnější kolejovou dopravu nahradí pásová doprava a vzniknou takzvané technologické celky. Na Československé armádě se s výstavbou pásových dopravníků začalo v roce 1976 a o rok

stroje. Jenže první rok provozu byl opravdové peklo, začínalo se s obrovskými problémy. Spousta věcí se musela vychytat a stroj musel projít takzvaným inovačním programem rozvoje vědy a techniky, který řešil jeho potíže. Po roce ověřovacího provozu nebyly výsledky moc dobré, proto se rozhodlo, že druhý stroj nebude nasazen na Armádě, ale v Chabařovicích. Tam už měli zkušenosti s mnohem menšími

„Erkáčko bylo vlastně symbolem přechodu na moderní technologii těžby z kolejové na pásovou dopravu.“

později byl zprovozněn první technologický celek, jehož součástí bylo rýpadlo KU800 a zakladač ZP6600. Následovaly další technologické celky a postupně se po řezech likvidovala kolejová doprava. V roce 1982 byl postaven čtvrtý, poslední technologický celek určený pro nejspodnější řez, tedy odkrýv nejtvrdší zeminy přímo nad uhelnou slojí. K tomu byl zapotřebí speciální stroj, aby si s tím poradil. A to bylo právě RK5000/R10. Stavět se začalo v roce 1980 v Albrechticích, dokončeno bylo na sklonku roku 1982 a pak začal transport na spodní řez lokality ČSA. V roce 1983 byl zahájen takzvaný ověřovací provoz. Erkáčko bylo vlastně symbolem přechodu na moderní technologii těžby z kolejové na pásovou dopravu.

Proč zůstal tento stroj jediným svého druhu?
Původně měly být pro lokality ČSA vyrobeny dva tyto

stroji na kráčivém podvozku, například RK400. Podmínky pro těžbu se ale zásadně lišily a navíc se v Chabařovicích těžba brzy ukončila. Kariéra druhého erkáčka tak byla poměrně krátká.

Když se vychytaly všechny jeho prvotní nedostatky, měl pak ještě nějakou závažnější poruchu?

Jakkoli to zní zvláštně, neměli jsme za celou dobu provozu žádný zásadní mechanický problém, ani těžkou havárii. Zřejmě největší potíže, s nimiž jsme se museli potýkat, byly s kulovou dráhou. Museli jsme ji v roce 1988 nechat vyměnit a koule o průměru 120 milimetrů nahradit koulemi o průměru 250 milimetrů. Kulová dráha je vlastně takové obří ložisko. Celkem je v něm 160 koulí, každá váží 45 kilogramů. V osmdesátých letech se dělala rekonstrukce kulového dopravníku. Během let se měnilo kráčení a celá řada dalších částí stro-

S erkáčkem spojil Jaroslav Šebek téměř celou svou profesní dráhu na šachtě. Foto: (pim)

je. Naprosto zásadní byla generální oprava v roce 2005,

„Jakkoli to zní zvláštně, neměli jsme za celou dobu provozu žádný zásadní mechanický problém, ani těžkou havárii.“

kdy se instaloval nový řídicí systém, a opravovala ocelová konstrukce stroje.

Jste jeden z mála, kdo na stroji pracoval od úplného začátku. Jak se střídala osádka?

Už od montáže až po zahájení těžby byl na stroji můj kolega Miroslav Sirový. Já jsem se v době, kdy se stroj stavěl, kolem něj sice také pohybo-

val, ale víc jsem se zapojil až jako mechanik stroje po

zahájení těžby v roce 1983. S Miroslavem Sirovým začínal na erkáčku ještě Josef Krupička a následně Vlastimil Drobílek jako elektromechanik stroje. Elektromechanici se měnili asi nejčastěji. Myslím, že se na stroji během těch 33 let mohlo vystřídat kolem 160 lidí. Původně tvořilo osádku 10 lidí, dnes stačí zhruba polovina. (pim)

Své působení na šachtě jste spojil s tímto velkostrojem. Pokračuje někdo z rodiny v hornické tradici?

Když se mě kolegové před lety ptali, zda se chystám odejít do penze, řekl jsem jim, že když už jsem byl u erkáčka od narození, rád bych to s ním dotáhl až do konce. Nakonec jsem odešel o měsíc dřív, než ukončil těžbu. Postupně si zvykám na život penzisty. V naší rodině hornická tradice nepokračuje. Jen manželka nějaký čas na šachtě pracovala v úctárně a pak jako ekonomka úseku, ale ani jeden ze tří synů se po šachtě neohlíží, ačkoli ten nejmladší je na průmyslovce, takže se strojařině věnuje. (pim)

Korečkové rypadlo RK5000/R10

- Za celou svou éru „odpracovalo“ 90 tisíc provozních hodin a vytěžilo téměř 154 milionů kubiků zeminy, což odpovídá deseti a půl letům nepřetržité těžby.
- Unikátní částí stroje je korečkový řetěz vážící téměř 230 tun a roztažený na délku měří bezmála 140 metrů.
- Za 33 let těžby se použilo 34 korečkových řetězů, kupovalo se jen 15 nových, obvykle se celý nebo jeho části renovovaly v Krušnohorských strojárnách. Poslední nový korečkový řetěz se kupoval v roce 2008.
- Pohon korečkového řetězu zajišťují dvě převodové skříně, každá o hmotnosti 75 tun a dva elektromotory o příkonu 1,6 MW, které řetězu dodávají sílu až 324 tun.

ANKETA

Pomáháte doma s vánočním úklidem? A jak jste daleko?

František Knopf
Vršanská uhelná

Úklid a výzdoba jsou doména mé ženy, ale samozřejmě když je potřeba, přiložím ruku k dílu. I když nejlépe mi jde uklízení vánočního cukroví. Letos už jsou přípravy u konce, i stromek už je na balkoně.

Bohumil Stejskal
Vršanská uhelná

Samozřejmě pomáhám s vánočním úklidem, to je pro mě naprosto automatická věc. Přípravy už jsou hotové, dárky máme nakoupené, umělý stromek včetně bezpečných světélků.

David Knézel
Severní energetická

Mé vánoční přípravy jsou minimální, protože svátky trávim většinou návštěvami příbuzných, u nichž teprve nasávám tu správnou atmosféru.

Petr Vrána
Infotea

S přípravami ženě samozřejmě pomáhám. Letos ale ještě úplně hotovo nemáme, i pár dárků mi ještě zbývá dokoupit. Stromek nesháníme, máme umělý a strojíme ho až den před Štědrým dnem.

Chvaletická adventní setkání

Začátek prosince byl ve chvaletické elektrárně ve znamení setkávání.

Nejprve se přímo na velínu elektrárny uskutečnilo letos poslední setkání vedení společnosti se zaměstnanci. Hlavním tématem byly opravy bloků 3 a 4, jejichž současný stav i další postup. Na některých celcích už se začíná přebírat zařízení, například u absorberu č. 2 nebo vnitřního zauhlování. Blok 3 elektrárny by měl být „přifázován“ v první polovině ledna, blok 4 má podle harmonogramu jeden až dva měsíce zpoždění.

Po roce se opět sešlo také více než šest desítek bývalých zaměstnanců elektrárny. Technický ředitel Jan Pozler seznámil s významnými událostmi roku 2016 a nastínil plány společnosti do budoucna. Většinu býva-

S vedením společnosti se přímo ve velině chvaletické elektrárny setkala zhruba padesátka zaměstnanců. Foto: (kapr)

lých zaměstnanců stále začíná dění na jejich původním pracovišti a měli také spoustu dotazů k probíha-

jící rozsáhlé rekonstrukci i k budoucnosti elektrárny. Příjemnou vánoční atmosféru navodila zpěvačka

Monika Mašková a setkání zakončila již tradiční „skorovečeře“ v jídelně.

(kapr)

Automat v zimě vypne

Zimní opatření na šachtě se neřídí podle hodnot na teploměru, s přípravami se začíná už v říjnu. Obzvlášť v provozech, kde se pracuje s vodou, by dlouhé otálení mohlo znamenat problém.

„Spádují se potrubí, aby v nich s příchodem prvních mrazů voda nezamrzla. Je třeba udělat také údržbu čerpadel, protože ve chvíli, kdy by hladina zamrzla, už bychom se k nim nemohli dostat,“ vysvětlil Miroslav Moc, strojní mechanik společnosti Seven WT, která pro Severní energetickou zajišťuje odvodnění. Aby plovoucí čerpadla například v hlavní čerpací stanici v zimě nezamrzla, na hladině, nasazují se do provozu ještě pomocná čerpadla, která v jímkách udržují průtok. Také technologii hlavní čerpací stanice v lokalitě ČSA je potřeba upravit. Zapojují se takzvané zateplovací kabely, zateplují se armatury a v buňkách, kde jsou nejdůležitější

části technologie, se zapíná vytápění.

„Skutečné zimní období pro nás nastává, když venkovní teploty klesají pod pět stupňů Celsia. To se voda z potrubí a čerpadel vypustí a čerpá se, jen když se zvedne hladina. Druhou možností je takzvaný cyklický provoz, kdy voda v potrubí zůstává a technologie se zapíná jen v určitých intervalech, aby nemohla zamrznout. Tento způsob se využívá v místech, kde je hodné vody, například u hlavní čerpací stanice,“ doplnil Moc.

Pro zimní provoz je netypičtější přechod z automatického na ruční režim v čerpacích stanicích. To ovšem neznamená, že by na každé čerpací stanici byla nepřetržitě obsluha. Technologii ovládá řídicí systém, který obsluha sleduje na počítači a může udělat potřebné úpravy. Část zaměstnanců má ve svých služebních telefonech instalovanou i aplikaci na hlášení poruch, aby mohli okamžitě reagovat. (pim)

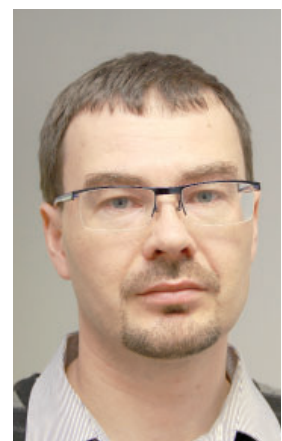
Pronájem přijde draho

V areálu ČSA pokračuje stěhování zaměstnanců, aby se co nejvíce využily vlastní budovy a snížily náklady za pronájem.

Přestěhoval se úsek výrobního ředitele a přehodnotilo se využívání i dalších prostor, které si Severní energetická pronajímala od Palivového kombinátu Ústí. „Ještě letos bude uvolněna část obrobny, kde dříve bý-

val sklad elektromotorů a sklad pro úsek skryvky. Nájem ukončíme také v investičním skladu, skladu olejů a nafty, skladu hořlavín, uvolněn bude i sklad dílců a dvě haly HUSAR,“ uvedla Jaroslava Hudrliková z úseku péče o majetek. Podle jejích slov se ve druhé polovině února přemístí také laboratoř na Úpravě uhlí Komořany. (má)

OTÁZKA PRO...

Marka Viktorjina,
ředitele Servis Leasing

Jaký byl rok 2016 pro vaši společnost?

V roce 2016 jsme se soustředili především na poskytování služeb společností ve skupině Czech Coal a dále pak i několika externím partnerům, kteří jsou blízkými spolupracovníky těžebních společností. Pokračovali jsme v obnově vozového parku, i když v trochu omezené míře vzhledem k restrukturalizaci v těžebních společnostech. Pořídili jsme zhruba 15 osobních aut, převážně typu Volkswagen Golf a Passat, a dále přes 10 vozů Ford Ranger a dvě Toyoty Hilux. Obnova vozového parku bu-

de pokračovat i v příštím roce a to na základě požadavků jednotlivých společností ve skupinách Czech Coal i Severní energetická. Průběžnou obměnu plánujeme i u terénních automobilů. Velmi důležitou součástí naší práce bylo i letos poskytování finančního leasingu společností, které pořízují těžkou techniku, jako jsou nákladní automobily, přívěsy nebo zemní stroje. Tato forma nákupu je pro ně výhodnější z hlediska cashflow. Pro společnost Czech Coal Power jsme takto nakoupili čtyři nákladní automobily a dva autojeřáby, všechny značky Kamaz a také trojici dozerů Komatsu. Pro Rekulivace jsme zajistili nákup kontejnerového nosiče značky MB Atego. Našeho finančního leasingu využila i společnost DTS Vršenický při nákupu přívěsu Schwarzmüller a také speciálního návěsu Goldhofer určeného pro přepravu těžkých strojů. V součtu dosáhla hodnota finančního leasingu několika desítek milionů korun. Za zmínku stojí také autopůjčovna, kterou provozujeme v Mostě. Letos se změnil způsob výpočtu nákladů na jednotlivá vozidla, který je pro uživatele autopůjčovny příznivější. (pim)

Strojník ví, jak správně promazat bagr

Bezchybný chod každého stroje by měl někdo hlídat. Strojník na šachtě dohlíží a stará se o všechny mechanické části velkstroje, které potřebují mazat.

„Jednou z prvních věcí, které ráno udělám, když přijdu do práce, zkontroluji náplň mazacího lisu PLC ložiska,“ říká Lukáš Chalupěcký, který pracuje jako strojník na jedné ze dvou uhelných „třístovek“ na Vršanech. PLC ložisko je ložisko, na kterém se otáčí nakládací výložník. Musí se pravidelně mazat a kontrolovat. „Projít si ale musím kompletně všechny linky na stroji a kontrolovat stav heliosů, tedy zásobníků maziva. Jednou z dalších činností strojníka je právě domazávání ostatních rotujících částí, které nejsou napojeny na heliosy,“ vysvětlil Chalupěcký. V případě netěsnosti čistí strojník i místa, kam se mazivo dostalo příliš a podobně. Při mazání stroje se postupuje podle provozní dokumentace, takzvaného „mazacího plánu“, kde je přesně zaznamenáno, které části stroje a v jakých in-

tervalech se musí mazat. „Někdy to není možné, když je stroj v chodu, proto se využívají veškeré prostroje během těžby. Například při přestavbách a preventivních opravách mažu a čistím ty části rypadla, které za běžného provozu nelze,“ připomněl strojník.

Mazivo nesmí nikdy dojít

Velkstroj potřebuje k provozu několik provozních kapalin a maziv a strojník musí mít naprosto jasno, kdy doplňovat olej do převodovek a kdy promazat ložiska. A také musí mít přehled o tom, jaký je stav zásob mazadel na stroji. Nesmí se stát, že olej do převodovek dojde. Když se na rypadle zadře motor nebo ložisko, oprava či výměna trvá mnohem déle a stojí mnohonásobně více, než když se zadře motor u auta. A výpadek v těžbě se může hodně prodražit. Strojník

Strojník Lukáš Chalupěcký u jednoho z heliosů, které musí pravidelně kontrolovat. Foto: (pim)

rovněž odebírá vzorky olejů z převodových skříní, které se jednou za půl roku odesílají k rozboru do olejové laboratoře. Zjistí se při nich stav a opotřebením provozní kapaliny a stanovuje se doba její výměny nebo filtrace.

Menší opravy zvládá sám

Strojník své pracoviště pravidelně prochází a kontroluje, takže zná každý detail

a zvládne i menší opravy. „Na drobnosti jako dotahování, případně výměnu malých součástí stačím sám nebo s kolegy z osádky stroje. Na problém například v rozvodech hydrauliky či nutné větší opravy voláme specializovanou údržbu,“ doplnil Chalupěcký. Samostatně strojník vykonává většinu činností na velkstroji. „Samozřejmě jsem

v kontaktu s brigádýrem, tedy vedoucím řídicím velkstroje, který mi také zadává práci. Jinak si ale většinu věcí dělám sám podle vlastního rozvrhu a s ostatními členy osádky víc spolupracujeme například při odstávkách,“ připomněl strojník. A protože na každém bagru najdete jen jednoho strojníka, který má mazání na starosti, je o to větší jeho odpovědnost. (pim)

CO MUSÍ UMĚT STROJNÍK

- Pro profesi strojníka neexistuje žádný specifický učební obor, upřednostňují se uchazeči se strojním vzděláním.
- V osádce každého uhelného rypadla je jeden strojník.
- Pracuje v ranních osmihodinových směnách pět dnů v týdnu.
- Mechanických a pohyblivých částí na velkstrojích je celá řada, proto je profese strojníka velmi důležitá.

KDYŽ SE ŘEKNE

Tenhle domek je vlastně kryt na ložisko, kterým prochází hřídel. Foto: (pim)

Domek a nipl

I strojník na velkstroji si může pořídit domek, tenhle ovšem najdete na jeho pracovišti na velkstroji. Je to vlastně jakýsi domeček pro ložisko, kterým prochází hřídel. Když tedy strojník mluví o tom, že kontroluje domky, musí zjistit, zda jsou hřídele s ložisky v dobrém stavu a nepotřebují promazat.

Nipl je další výraz, který strojník používá poměrně často. Jde v podstatě o mazičku, tedy místo, kudy se pohyblivá zařízení promazávají. Kulička niplu zabírá, aby se mazivo dostalo otvorem ven. V principu se jedná o zpětný ventil.

Nipl je výraz pro místo, kterým se pohyblivé součásti stroje promazávají. Foto: (pim)

Báňský úřad ocenil práci záchranářů

Rytířský sál hradu Hněvín byl po roce opět dějištěm předávání hornických ocenění. Z rukou předsedy Českého báňského úřadu Martina Štemberky přebírali nejvyšší poctu báňští záchranáři.

Záchranářské záslužné kříže převzalo osm báňských záchranářů, kteří pracují v Hlavní báňské záchranářské stanici Most a Hlavní báňské záchranářské stanici Praha. Medaile uděluje předseda Českého báňského úřadu, který na úvod ceremoniálu poděkoval oceněným a vyzdvihl význam záchranářské profese. „*Nejde o obyčejné povolání. Každý, kdo vstupuje do řad báňských záchranářů, musí kromě nezbytných odborných předpokladů disponovat i vysokými morálními kvalitami,*“ uvedl předseda Českého báňského úřadu. Nejvyšší ocenění Zlatý záchranářský záslužný kříž převzal Otakar Opacki, který v minulosti pracoval jako záchranář mimo jiné na Dole Alexander. Z mosteckých záchranářů přebírali Stříbrný záchranářský záslužný kříž Josef Chmel, vedoucí mechanické dílny HBZS Most a Antonín Kotrbatý z dolu Centrum. Bronzový záchranářský záslužný kříž získali Stanislav Fišer, mechanik HBZS Most, Jan Janoušek, četař HBZS Most a Jiří Tydlitát, který rovněž působil jako záchranář na dole Centrum. Z pražské záchranářské stanice převzali stříbrné kříže Jaroslav Hanuš a Oldřich Šultýs.

Všem oceněným i jejich rodinám poblahopřál Vladimír Rouček, generální ředitel Vršanské uhelné a Severní energetické. Foto: (pim)

- Záchranářskými záslužnými kříži tří stupňů se oceňují výjimečné zásluhy v báňské záchranářské službě.
- Kromě záchrany života nebo majetku může být ocenění uděleno také za zvyšování odborné úrovně v oboru.
- Držitel musí pracovat v báňské záchranářské službě nejméně 10 let.

Všem oceněným, ale také jejich rodinám, jejichž podpora je pro záchranáře velmi důležitá, poděkoval Vladimír Rouček, generální ředitel Vršanské uhelné a Severní energetické. Zároveň blahopřál Vlastimilu Vozkovi, poslanci bývalému primátorovi Mostu, ale také dlouholetému řediteli dolu Centrum k zisku rezortní medaile Jiřího Agricoly za zásluhy o české hornictví. (red)

J. Franta: V uhlí věřím, i když výhledy nejsou růžové

Hornickou uniformu předsedy Sdružení odborových organizací Czech Coal Group (SOC CGG) Jaromíra Franty zdobí od letošního prosince medaile Jiřího Agricoly.

Okruh lidí, oceňovaných tímto nejvyšším rezortním vyznamenáním, se o odborové funkcionáře z těžebního oboru rozšířil již před několika lety. „*Byl jsem poctěn, vždyť na seznamu držitelů medaile je řada významných osobností. Považuji to za uznání práce. Zároveň pocítuji i smutek nad tím, v jaké situaci se dnes rezort hornictví v ČR nachází, kam jej politici dovedli. Výhledy nejsou sice růžové, ale já jsem přesvědčen, že uhlí v energetickém mixu i nadá-*

le ob stojí,“ vyjádřil se Jaromír Franta. S šachtou je spojen už několik desetiletí. Před funkcí odborového předáka si tehdejší středoškolák vyzkoušel práci zámečnicka i pozici vedoucího řidiče velkostroje v ložnici ČSA. Osm let zastupuje odboráře mosteckých těžebních společností, z toho čtyři roky hájí jejich zájmy také na úrovni Odborového svazu PHGN jako jeho první místopředseda, ale i v řadě dalších svazových orgánů i v pracov-

Jaromír Franta převzal ocenění v sídle Českého báňského úřadu v Praze. Foto: Archiv ČBÚ

ních skupinách při ministerstvu průmyslu a Hospodářské a sociální radě Mostecká. Cílem jeho snažení je v posledních letech především

zrušení limitů těžby na ČSA. Po ložském rozhodnutí vlády o setrvání stávajících limitů inicioval vznik kompenzací pro uvolňované horníky

při těžbě uhlí i uranu, s místními odboráři připomíná návrhy zákonů, novelly v sociální oblasti i hornictví. (má)

Dárek přeměnění na pobyt v přírodě

Celý mostecký „kojeneček“ je oděn do vánočního hávu, nastrojené stromečky jsou na každém oddělení, v každé herně, výzdoba nechybí ani na chodbách.

Bylo před dopolední vycházkou batolat. Některé stanice už se chystaly, jiné se ještě věnovaly výtvarné výchově a rukodělným pracím, třeba malým chlapečkům šlo úžasně navlékání velikých korálků. Novorozenci dostávali svačinku, jiní spinkali, naprostá pohoda a klid panovaly i na stanici hendikepovaných dětí. Všude čisto, útulno, spousta hraček podněcujících hru i dovednosti dětí, dokonce nechyběly plastové dětské mobilny v rukách nejstarších batolat a kolektivní „haló, haló“, jak to známe od batolat z našich domovů. Posedlosti elektronikou propadly i zdejší děti, které se radostně předháněly, kdo ten svůj „mobil“ ukáže jako první. „*Situace v našem ústavu je stabilizovaná. Jsme zařízením Ústeckého kraje, transformací jsme prošli již před deseti lety, kdy jsme se zaměřili hlavně na sociální služby. Zdejší kraj má svá specifika a potřeby včetně zařízení pro nejmenší dě-*

Navlékáním korálků batolata procvičují jemnou motoriku. Foto: (má)

ti. S rozvojem péče o děti ubýlo, ale na kapacitu 120 tu nyní máme 108 dětí, což není velký rozdíl,“ uvedla ředitelka Kojenečských ústavů Ústeckého kraje Milada Šilhová s tím, že o pěstounství rozhoduje kraj jako zřizovatel. „*S pěstouny jsme svá žádná zášť či rivalita, jak*

by se podle zpráv v celostátních médiích mohlo zdát,“ dodala. Pěstounům, které kraj do ústavu posílá na „zkušenou“, či budoucím náhradním rodičům tu při víkendových pobytech pomáhají přiblížit a vyzkoušet si péči o děti. Ústav má i byt, kde se mohou budoucí rodiče s dítětem poznávat a sžívat.

Mnoho let má kojenečský ústav kromě jiných svého dobrotného partnera také v těžebních společnostech. Pravidelná jsou setkání a finanční dárky před Vánoce. Ani letos pomoc nechybí. Darované peníze ústav využije, jako už několik posledních let, na ozdravný pobyt dětí v přírodě. (má)

Předvánoční zábava pro děti zaměstnanců skupiny Czech Coal a Severní energetické byla letos ve znamení pohybu. Andělské řádění si ve sportovní hale užily i děti z mosteckého dětského domova a kojenečského ústavu. Mostecké házenkářky, jejichž generálním partnerem je Vršanská uhelná, připravily deset soutěžních disciplín, při kterých dětem vydatně pomáhaly. Součástí akce bylo předání symbolických šeků kojenečkému ústavu a dětskému domovu v Mostě z rukou Vladimíra Roučka, generálního ředitele Vršanské uhelné a Severní energetické. Od těžebních společností získaly padesát tisíc korun. „*Chtěli bychom moc poděkovat za každoroční podporu, která je pro nás velmi důležitá. Letos nám peníze pomohly při pořizování nové nábytky,*“ děkovala Marcela Stütz, ředitelka mosteckého dětského domova. Pak už se děti mohly vrhnout na hrací plochu haly, kde na ně čekaly disciplíny, při nichž se třeba střelilo na branku, trénovala rovnováha a dělaly kotrmelce. Vše za dozoru a take vydatné pomoci Černých andělů. Za své výkony si děti odnášely sladkou odměnu, která na ně čekala i při odchodu domů. (red)

Most zůstává pod ochranou světla svaté Barbory

Město Most je i pro příští rok pod ochranou světla svaté Barbory a navíc získalo od horníků symbolický mramorový znak, který má připomínat jeho hornickou tradici.

Barboru k nejvyššímu představiteli města znovu doprovodil průvod havířů, který se několikrát zastavil, aby na cestě místním vysvětlil původ legendy o svaté Barboře a také důvod, proč je patronkou horníků, razičů tunelů nebo dělostřelců. Při zastávce u městského divadla se odehrálo překvapení, když zlí permoníci chtěli na příkaz pána z podze-

mí, velkého Permona, svatou Barboru unést a uvěznit. Nštěstí byli na blízku báňští záchranáři, kteří permoníkům jejich plán překazili, a tak patronka havířů mohla bezpečně předat primátorovi své světlo. Jeho kouzelná moc nejenže město ochrání, ale umožňuje nahlédnout i do budoucnosti. Slavnostní průvod se svatou Barborou měl letos výjimeč-

Patronka havířů opět přinesla do Mostu kouzelné světlo, které má město v příštím roce ochránit. Foto: (pim)

Svatá Barbora

Podle legendy byla dcerou krále v maloasijské Nikodémii. K otcově nevoli se stala křesťankou, za což byla uvřezna do věže. Podařilo se jí však utéct a skrýt se v nedaleké skále, která se před ní roztoupila a poskytla útočiště. Proto je svatá Barbora patronkou horníků a ochránkyní věží. Její osud však skončil tragicky. Po zradě byla souzena a nakonec rukou vlastního otce popravena. Do krále ale krátce poté, co trest vykonal, uhořel blesk a na místě jej zabil. Proto se ke svaté Barboře hlásí také dělostřelci.

né zakončení. Členové Spolku severočeských havířů předali primátorovi Mostu znak s hornickými symboly mlátkem a železky vytesanými do stejného mramoru z ostrova Brač, jaký byl po-

užit i při stavbě Bílého domu ve Washingtonu. „*Most má bohatou hornickou tradici, takže se může směle rovnat městům jako Jihlava, Ostrava nebo Příbram. Proto by měl mít symbol, který tu-*

to tradici připomíná,“ poznamenal Vladimír Rouček, generální ředitel Vršanské uhelné a Severní energetické, který společně se zástupci spolku primátorovi znak předal. (pim)

Jídelníček

2. 1. Pondělí

- Polévka: Frankfurtská s párkem a bramborem **A:1,9,12**
 ① Znojemský hovězí plátek, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Kuřecí kebab, jasmínová rýže **A:7,10,1,3,6,9**
 ③ Houbové flíčky zapečené, okurka **A:1,3,7,10**
 ④ Hovězí soté po stroganovsku, opečené brambory **A:1,7,10**
 ⑤ Teplá uzenina /jemný párek/, bretaňské fazole **A:1,9,7**
 ⑥ Znojemský hovězí plátek, rýže dušená **A:1,3**
 ① Vepřové maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Dalmátské čufty, těstoviny **A:1,3,6,7,10**

3. 1. Úterý

- Polévka: Cibulová s bramborem **A:1,7**
 ① Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, houskové knedlíky **A:10,1,7,3**
 ② Vepřová krkovice pečená, šťouchané brambory **A:1**
 ③ Omeleta s jarní zeleninou **A:3**
 ④ Steak z vepřové krkvice, hranolky, zelný salát s křenem **A:1**
 ⑤ Mletý řízek s hořčicovou omáčkou, brambory, vařené **A:1,6,10,3,7**
 ⑥ Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, rýže dušená **A:10,1,7**
 ① Znojemský hovězí plátek, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Kuřecí kebab, dušená rýže **A:1,3,6,7,9,10**
 ③ Frankfurtská polévka s párkem a bramborem **A:1,9,12**

4. 1. Středa

- Polévka: Kuřecí vývar s kuskusem **A:1,9,12**
 ① Maďarský vepřový perkelt, houskové knedlíky **A:1,7,3**
 ② Kapustový karbanátek s masem, bramborová kaše s máslem **A:1,6,10,7,3**
 ③ Jáhly se zeleninou a strouhaným sýrem **A:9,7**
 ④ Kuřecí maso HAWAI, rýže jasmínová, zelný salát s pórkem **A:3,6,9**
 ⑤ Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená **A:1**
 ⑥ Maďarský vepřový perkelt, těstoviny **A:1,7,3**
 ① Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, dušená rýže **A:1,7,10**
 ② Vepřová krkovice pečená, šťouchané brambory **A:1**
 ③ Mletý řízek s hořčicovou omáčkou, těstoviny **A:1,3,6,7,10**

5. 1. Čtvrtek

- Polévka: Hrachová **A:1,9**
 ① Hovězí maso vařené, koprová omáčka, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Rizoto z vepřového masa **A:7**
 ③ Dukátové buchtičky s krémem **A:1,3,7,6**
 ④ Hodslavská řezanka, bramborové placky **A:10,1**
 ⑤ Kuřecí maso v omáčce s Nivou, těstovinové noky **A:1,3,7**
 ⑥ Hovězí maso vařené, koprová omáčka, brambory **A:1,7**
 ① Maďarský vepřový perkelt, těstoviny **A:1,3,7** **K**
 ② Karbanátek smažený, bramborová kaše **A:1,3,6,7,10**
 ③ Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená **A:1**

6. 1. Pátek

- Polévka: Hovězí s krupicí a vejcem **A:1,9,12,3**
 ① Kapucínský guláš, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Zapečené těstoviny s uzeninou, okurka **A:1,3,7,6**
 ③ Bulgur se žampiony a pórkem **A:1,9,12**
 ④ Bělehradský řízek **A:1**
 ⑤ Kuřecí plátek na gyrosu, rýže dušená **A:1**
 ⑥ Kapucínský guláš, těstoviny **A:1,3**
 ① Hovězí maso vařené, koprová omáčka, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Dukátové buchtičky s krémem **A:1,3,6,7**

9. 1. Pondělí

- Polévka: Ovarová **A:1,9**
 ① Vepřová kýta na paprice, těstoviny **A:1,3,7**
 ② Opečená klobása, brambory na kyselo **A:7,1,9,12,6**
 ③ Hrášek s karotkou dušený na másle, brambory vařené **A:7**
 ④ Kuřecí stehno na česneku, hranolky **A:1,7**
 ⑤ Vepřová játra po znojemsku, rýže dušená **A:1,3,6,7**
 ⑥ Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky **A:1,7**
 ① Kapucínský guláš, houskové knedlíky / těstoviny **A:1,3,7**
 ② Kuřecí plátek na gyrosu, rýže dušená **A:1**

10. 1. Úterý

- Polévka: Houbařská zalitá **A:7,1,3,9,12**
 ① Prachatické maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7,10**
 ② Smaž. soukenický sekaný řízek, brambory vařené s máslem **A:3,7,1**
 ③ Listové šátečky s jalbky, čaj **A:1,3,7**
 ④ Uherský vepřový plátek, staročeská rýže **A:1,7,10**
 ⑤ Fazole Colorado - USA, chléb **A:1,12**
 ⑥ Prachatické maso na žampionech, těstoviny **A:1,10,3,7**
 ① Vepřová kýta na paprice, těstoviny **A:1,3,7** **K**
 ② Vepřová játra po znojemsku, rýže dušená **A:1,3,6,7**
 ③ Domácí koblihly **A:1,3,7**

11. 1. Středa

- Polévka: Hovězí s krupicí a vejcem **A:1,9,12,3**
 ① Vepřové maso na hořčici, houskové knedlíky **A:1,10,12,3,7**
 ② Milánské špagety /šunka+sýr/ **A:1,3,7**
 ③ Jarní salát s pečeným rajčetem a balk. sýrem, pečivo **A:9,3,6,10,7**
 ④ Kuřecí Gordon Blue, bramborová kaše s máslem, okurka **A:7,1,3,6,12**
 ⑤ Rizoto na báčský způsob **A:1,9,12**
 ⑥ Vepřové maso na hořčici, rýže šunková **A:1,3,7**
 ① Prachatické maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Fazole Colorado - USA, chléb **A:1,12**
 ③ Listové šátečky s ovocnou náplní **A:1,3,7**

12. 1. Čtvrtek

- Polévka: Dršťková **A:1,9**
 ① Maďarský guláš, houskové knedlíky **A:10,1,3,7**
 ② Zapečené těstoviny s uzeným masem, okurka **A:1,3,7,10**
 ③ Houbový kuskus, cibulový salát s jogurtem **A:1,6,9,7**
 ④ Bramborák s pikantní kuřecí směsí, zelný salát **A:7,1,3,10,6,9**
 ⑤ Vepřové maso na zázvoru, brambory šťouchané s cibulkou **A:1,9**
 ⑥ Maďarský guláš, těstoviny **A:10,1,3**
 ① Vepřové maso na hořčici, houskové knedlíky **A:1,3,6,7,9,10,12**
 ② Milánské špagety /šunka+sýr/ **A:1,3,7**
 ③ Rizoto na báčský způsob **A:1,9,12**

13. 1. Pátek

- Polévka: Francouzská **A:1,9,12,3,6,7,10**
 ① Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky **A:10,9,1,7,3**
 ② Rybí karbanátek, brambory vařené s máslem, citron **A:4,1,3,7**
 ③ Domácí koláče, mléko **A:1,3,7**
 ④ Kuřecí roláda pečená, bramborové pyré s celerem **A:1,3,6,7,10**
 ⑤ Uzená vepřová krkovice, šoulet **A:1**
 ⑥ Hamburgská vepřová kýta, dušená rýže **A:10,9,1,7**
 ① Maďarský guláš, těstoviny **A:1,3,10**
 ② Zapečené těstoviny s uzeným masem **A:1,3,7,10**

① TEPLÁ A CHLAZENÁ JÍDLA
 ① MRAŽENÁ JÍDLA

A: ALERGENY
K: MOŽNO OBJEDNAT I HOUSKOVÉ KNEDLÍKY

Teplá jídla

+mražená jídla

16. 1. Pondělí

- Polévka: Hovězí s vaječnou sedlinou **A:1,9,12,3,7**
 ① Bratislavská vepřová kýta, těstoviny **A:1,7,9,10,3**
 ② Boloňské špagety se sýrem **A:1,6,10,7,3**
 ③ Brambory po provensálsku, rajče **A:7**
 ④ Hovězí nudličky po jedovnicku, hranolky, zelný salát **A:10,1**
 ⑤ Masový nákyp, brambory vařené, okurka **A:1,10,3**
 ⑥ Bratislavská vepřová kýta, houskové knedlíky **A:1,7,9,10,3**
 ① Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky **A:1,3,6,7,9,10**
 ② Rybí karbanátek, bramborová kaše **A:1,3,4,7**

17. 1. Úterý

- Polévka: Rajčatová **A:1,9,12**
 ① Hovězí maso vařené, játrová omáčka, houskové knedlíky **A:1,9,12**
 ② Vepřová krkovice pečená, zeleninové krupoto, okurka **A:1,9,7,10**
 ③ Lečo s vejci, brambory vařené **A:3**
 ④ Kapr dušený na rajčatech a česneku, brambory vařené **A:4,1,7**
 ⑤ Džuveč, pečivo **A:1**
 ⑥ Hovězí maso vařené, játrová omáčka, rýže dušená **A:1,9,12**
 ① Bratislavská vepřová kýta, houskové knedlíky **A:1,3,7,9,10**
 ② Boloňské špagety se sýrem **A:1,3,7,9,10**
 ③ Gulášová polévka, chléb **A:1,9,12**

18. 1. Středa

- Polévka: Hovězí se smaženým hráškem **A:1,9,12,3**
 ① Vepřové výpečky, houskové knedlíky, kysané zelí bílé **A:1,3,7**
 ② Kuřecí maso se sýrovou omáčkou, těstoviny **A:1,7**
 ③ Holandský těstovinový salát **A:1,3,7,10,6**
 ④ Přírodní vepřový řízek, hranolky, zelný salát **A:1,7**
 ⑤ Uzená vepřová krkovice, hrachová kaše s cibulkou **A:1**
 ⑥ Vepřové výpečky, bramborové knedlíky, kysané zelí bílé **A:1,3,7**
 ① Hovězí maso vařené, játrová omáčka, houskové knedlíky **A:1,9,12**
 ② Vepřová krkovice pečená, zeleninové krupoto **A:1,7,9,10**
 ③ Vázané koláče 4ks **A:1,3,7**

19. 1. Čtvrtek

- Polévka: Zeleninová se strouháním **A:1,9,12,3,7**
 ① Kuřecí maso na myslivecký způsob, rýže dušená **A:1,7**
 ② Hovězí tokáň, těstoviny **A:1,9,12,3**
 ③ Bramborový guláš s houbami, chléb **A:1,9,12,6,7**
 ④ Vepřová játra na roštu, brambory vařené, tatarská omáčka **A:3,6,7,10**
 ⑤ Smažená uzená krkovice, bramborová kaše **A:1,3,7**
 ⑥ Kuřecí maso na myslivecký způsob, brambory vařené **A:1**
 ① Vepřové výpečky, zelí bílé, bramborové knedlíky **A:1,3,7** **K**
 ② Kuřecí maso se sýrovou omáčkou, těstoviny **A:1,7**
 ③ Uzená vepřová krkovice, hrachová kaše s cibulkou **A:1**

20. 1. Pátek

- Polévka: Slepíči s nudlemi **A:1,9,12**
 ① Paprikový lusk plněný, rajč. omáčka, hous. knedlíky **A:1,6,7,3,9,10**
 ② Francouzské brambory /se salámem/, okurka **A:1,3,7,10**
 ③ Bavorské vdolečky **A:1,3,7**
 ④ Kuřecí maso s pórkem a žampiony, hranolky **A:1,7**
 ⑤ Chalupářský guláš, rýže dušená **A:1,6**
 ⑥ Paprikový lusk plněný, rajčatová omáčka, těstoviny **A:1,6,7,3,9,10**
 ① Kuřecí maso na myslivecký způsob, rýže dušená **A:1,7**
 ② Hovězí tokáň, těstoviny **A:1,3,9,12**

23. 1. Pondělí

- Polévka: Francouzská **A:1,9,12,3,6,10,7**
 ① Hovězí pečeně štěpánská, houskové knedlíky **A:1,3**
 ② Bulgur s vepřovým masem a zeleninou **A:1,7**
 ③ Domácí makový závin, kakao **A:1,3,7**
 ④ Kuřecí plátek na gyrosu, hranolky **A:7,1,3,6,10**
 ⑤ Chalupářské těstoviny /klobása, zelenina, česnek, bazalka/ **A:1,3,6,10**
 ⑥ Hovězí pečeně štěpánská, rýže dušená **A:1,3**
 ① Paprikový lusk plněný, rajčatová omáčka, těstoviny **A:1,3,6,7,9,10** **K**
 ② Chalupářský guláš, rýže dušená **A:1,6**

24. 1. Úterý

- Polévka: Hovězí vývar se strouháním **A:1,9,12,3**
 ① Vepřový guláš, těstoviny **A:1,3**
 ② Kuřecí roláda pečená, rýže dušená **A:1,3,7**
 ③ Vejce vařená, fazolové lusky na smetaně, brambory vařené **A:1,3,7**
 ④ Vepř. játra smaž., brambory vařené s máslem, tat. omáčka **A:1,3,7,6,10**
 ⑤ Vuřty na pivo, chléb **A:10,6**
 ⑥ Vepřový guláš, houskový knedlík **A:1,3,7**
 ① Hovězí štěpánská pečeně, rýže dušená **A:1,3** **K**
 ② Chalupářské těstoviny /klobása, zelenina, česnek, bazalka/ **A:1,3,6,10**
 ③ Šátečky s džemem 4ks **A:1,3,7**

25. 1. Středa

- Polévka: Frankfurtská s bramborem **A:1**
 ① Uzená krkovice, kysané zelí bílé, houskové knedlíky **A:10,12,1,3,6,7**
 ② Kuřecí nudličky po maďarsku, rýže dušená **A:1**
 ③ Zeleninové smaženky s bylin. dresinkem, zelný salát **A:1,3,7,9,6**
 ④ Přírodní vepř. řízek, op. brambory, tatarská omáčka **A:7,1,3,6,10**
 ⑤ Srbské rizoto, okurka **A:10,7**
 ⑥ Uzená krkovice, špenát dušený, houskové knedlíky **A:10,12,1,3,7**
 ① Vepřový guláš, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Kuřecí roláda pečená, rýže dušená **A:1,3,7**
 ③ Vuřty na pivo, chléb **A:6,1**

26. 1. Čtvrtek

- Polévka: z vaječné jíšky **A:1,9,12,3**
 ① Plovdivské maso, těstoviny **A:1,3**
 ② Holandský řízek, bramborová kaše maštěná máslem **A:7,1,3,6,12**
 ③ Krkonošské brambory /zelí, pórek, škvarky/ **A:1,3,6,7,12**
 ④ Ostrý plátek z kuřete, hranolky, zelný salát **A:1,3,7**
 ⑤ Teplá uzenina, čočka na kyselo **A:7**
 ⑥ Plovdivské maso, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ① Uzená krkovice, zelí bílé, houskové knedlíky, špenát **A:1,3,6,7,10,12**
 ② Kuřecí nudličky po maďarsku, rýže dušená **A:1**
 ③ Srbské rizoto **A:7,1**

27. 1. Pátek

- Polévka: Zelná s bílými fazolemi **A:7,1,9,12**
 ① Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky **A:1,6,10,7,3,9**
 ② Dábelská vepřová směs, rýže dušená **A:1,3,7**
 ③ Formanské halušky /s uzeným sýrem a smetanou/ **A:1,3,7,6,10**
 ④ Azu po tatarsku, bramboráčky **A:10,1**
 ⑤ Kynuté knedlíky s borůvkovou náplní a tvarohem **A:1,3,6,7,12**
 ⑥ Vepřová kýta na smetaně, těstoviny **A:1,6,10,7,3,9**
 ① Plovdivské maso, houskové knedlíky **A:1,3,7**
 ② Holandský řízek, bramborová kaše **A:1,3,6,7,12**

Dobrou chuť!

ZMĚNA JÍDELNÍČKU VYHRAZENA

VAŘÍME Z ČESKÝCH SUROVIN

Benefits

Každý, kdo nakoupí jednorázově nad 500 Kč, je automaticky zařazen do slosování

Nakupte vánoční dárky za BENEFITY a soutěžte o luxusní zájezd a další ceny.

NENECHTE SVÉ BODY PROPADNOUT

Zkušenosti ze šachty využil i v politice

Havířem byl téměř třicet let, než se začal věnovat politice. Současný poslanec a bývalý mostecký primátor Vlastimil Vozka přiznává, že na hornictví nikdy nezapomněl. A jeho horničtí kolegové zase na něj, navrhli ho na udělení nejvyššího hornického vyznamenání, Ceny Jiřího Agricoly.

Co pro vás tato medaile znamená?

Je to obrovské ocenění celoživotní práce. V okamžiku, kdy jsem se o tom dozvěděl, mi téměř vyhrkly slzy. V důlním prostředí jsem se pohyboval převážnou část mého aktivního života a na hornictví jsem nezapomněl ani teď v politice. Velmi si ceny vážím, stejně jako mých spolupracovníků, kteří mi dali hornickou „školu“, i Vršanské uhelné, která mě na vyznamenání navrhla.

Zní to trochu nostalgicky. Nestýská se vám? Neuvažujete o návratu?

Stýská se mi moc, protože je to krásné povolání. Je mi líto, že ztratilo v poslední době lesk a že politika České republiky hornictví nepřeje a neváží si ho. Vždyť hornictví vždy stálo v základech ekonomiky státu a podporovalo ji a je tomu tak dodnes. Ale návrat? To je moc těžká otázka. Ač si to nerad přiznávám, jsem už člověk důchodového věku, takže nevím, zda o práci seniora bude za rok zájem.

Říkáte, že hornictví ztratilo lesk. Jako člen Spolku severočeských havířů se snažíte zachovávat tradice. Proč nejsou tak živé jako třeba v sousedním Sasku? Proč si hornictví tolik nevážíme?

Od roku 1994 dochází v revíru k systematickému útlumu hornické činnosti pod taktovkou vlády a Ministerstva průmys-

né ze země! Moc si vážím jeho ředitele Zbyňka Jakše a jeho kolegů, nadšenců. Jen díky nim nám alespoň něco zůstane do budoucna. Zklamal mne ministr Mládek, který nepřistoupil na projekt Spolku severočeských havířů oceňovat jednotlivce, kteří se zasloužili o zachování hornických tradic a památek, i když s ním souhlasilo Ministerstvo kultury i další instituce. Ale nevzdávám se, budu návrh dál prosazovat. Stejně jako nyní chci prosadit, abychom se připojili k iniciativě dalších evropských zemí a zařadili do kalendáře památný den obětí hornických tragédií. Kolegové na

„Je mi líto, že hornictví ztratilo v poslední době lesk a že politika České republiky mu nepřeje a neváží si ho. Vždyť hornictví vždy stálo v základech ekonomiky státu a podporovalo ji a je tomu tak dodnes.“

saské straně mají větší podporu měst i sponzorů a proto je udržování tradic u nich lepší.

Proč podle vás severní Čechy nedokážou využít potenciálu svých technických památek, jako to udělaly třeba Vítkovice, které proměnily průmyslovou minulost v turistickou atrakci? Protože po ukončení provozu ve Vítkovicích bylo rozhodnuto o zachování techniky do budoucna a nebyla dána do šrotu jako u nás. V rámci likvidačních prací stát chtěl maximalizovat

„Chci prosadit, abychom se připojili k iniciativě dalších evropských zemí a zařadili do kalendáře památný den obětí hornických tragédií.“

lu a obchodu. Bohužel se u nás nepoštěstilo to, co v ostatních regionech, tedy že stát podpořil technické památky a historii hornictví. Celá problematika udržování hornických tradic a památek se přesunula do aktivit konkrétních kolegů, bývalých havířů, jedinců. Vezměte jen Podkrušnohorské technické muzeum – doslova vykřesa-

výnosy ze šrotu, a tak se nařídila likvidace všeho včetně těžných věží. Ve Vítkovicích mají za sebou obrovskou podporu jak podnikatelskou, tak místní radnice i státu, a ta zde chybí. Nám zůstaly jen Juliuska a Centrum. Ale nevádí. I to by stačilo, ale chce to uvědomit si, že industriální památky jsou součástí naší historie, že máme co uka-

Vlastimil Vozka převzal medaili Jiřího Agricoly na Českém báňském úřadě z rukou ministra průmyslu a obchodu Jana Mládko. Foto: ČBÚ

zovat a že v rámci turistického ruchu je po nich hlad. Mnohokrát jsem o tom jednal na Mi-

vý projekt potřebuje bohatého sponzora. Provoz dolu je náročný, neboť je nutné zajistit čerpání důlních vod, větrání atd. Je tedy těžké vyslovit přání a konfrontovat ho s realitou.

S plány na obnovu regionu souvisí i Jezero Most, o jehož využití jste usiloval již jako primátor. Vidíte už kýžený pokrok?

Jezero je napuštěné, řeší se inženýrské sítě, začala se stavět silnice Most – Mariánské Radčice, takže pokrok vidět je, i když jde o kroky spíš mravenčí. Čeká nás minimálně pět, deset let práce, než se jezero a jeho okolí začne rozvíjet. Bohužel spousta záležitostí není vyřešena. Kdo a za jakých okolností bude jezero provozovat, hradit náklady na dopouštění... A stále otevřené je vlastnictví pozemků. Je nemorální, aby si je město Most muselo kupovat. Historicky jsou to jeho pozemky, na nichž kdysi stálo.

Krátce po zvolení poslancem jste říkal, že mezi Slaným a Prahou existuje nějaká zóna zapomnění, kterou poslanci projíždí, a že vám pomáhají funkce v regionu udržet zdravý kontakt s realitou. Udržel jste si ho?

Věřím, že ano, neboť řada problémů, které jako poslanec musím řešit, vychází z mých zkušeností v regionu – jak z hornictví, tak ze zahlazování důsledků hornické činnosti, i z práce na radnici a kontaktu s lidmi. Nejsem často u pulťku, kde se mnohdy předvádí zbytečné žvanění, které nenávidím. Daleko víc práce se udělá ve výběrech a v argumentaci nad návrhy. Příkladem může být antifosilní zákon, kde jsme účinnou argumentací dosáhli toho, že v tomto volebním období se o něm už nebude jednat. Vždy mi pomáhaly zkušenosti ze šachty i radnice. (kat)

Ing. Vlastimil Vozka

62 let, žije v Mostě

- absolvent hornické průmyslovky v Duchcově a Vysoké školy báňské
- tři desítky let pracoval v důlních společnostech, naposledy jako ředitel Dolu Kohinoor
- v politice se pohybuje od roku 2002, dvě volební období byl primátorem Mostu
- poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, zastupitel a radní města Mostu
- člen Spolku severočeských havířů a předseda správní rady Podkrušnohorského technického muzea

Kam za kulturou po Vánocích i v novém roce

KULTURNÍ TIPY

MOSTECKO a CHOMUTOVSKO

■ **27. 12. - Starci na chmelu.** První československý filmový muzikál v čínohře Městského divadla v Mostě. Známe písně, láska, svoboda i naděje ve slavném muzikálu ze šedesátých let. To vše s živou kapelou. Vstupné: 180 a 200 Kč, začátek v 19:00 hodin.

■ **28. 12. - Hrátky s čertem (derniéra).** Martin Kabát, Sarka Farka, Školastykus, Káča a mnoho dalších známých v komedii o setkání s pekelnými živly v Městském divadle v Mostě. Vstupné: dospělí 150 Kč, děti 80 Kč. Začátek v 18:00 hodin.

■ **29. 12. - Princezna se zlatou hvězdou na čele.** Klasická pohádka o princezně Ladě, která před zlým králem prchla a za prince se provdala. Inscenace pro celou rodinu. Vstupné 170 a 150 Kč, děti 80 Kč. Městské divadlo Most od 17:00 hodin.

■ **31. 12. - Kocour v botách.** Náš kocour se umí do života obout. Na problémy si došlápne. Umí to pořádně nakopnout. Pohádka o kocourovi, který se jmenuje Terzka a kde o osudech hrdinů můžete rozhodnout i vy. Představení, po kterém koupíte svým domácím mazlíčkům obuv! Divadlo rozmanitost Most - loutková scéna. Pro děti od 3 let. Vstupné: 70 Kč. Začátek v 10:00 hodin.

■ **31. 12. - Třetí divadelní silvestr v Městském divadle v Mostě.** Na programu je od 18:00 představení Sluha dvou pánů (Velká scéna), od 21:00 do 02:00 hudební produkce skupiny ANEX trio (I. a II. foyer). Vstupné: 350 Kč.

■ **10. 1. - Přednáška k výstavě „Chleba za milion“.** Ekonomický pohled na ně-

meckou hyperinflaci po I. světové válce. Přednáší Ludvík Lejsek. Oblastní muzeum Most, od 17:00 hodin.

■ **Od 13. 1. - Horní města Krušných hor.** Výstava o historii a současnosti bývalých významných horních měst v Krušných horách, hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge. Oblastní muzeum Most. Vernisáž se uskuteční 12. ledna v 17:00 hodin, výstava potrvá do 28. února.

■ **16. 1. - King of the World (Amsterdam).** Další z koncertních večerů v Městské knihovně v Mostě.

■ **17. 1. - Přednáškový cyklus „Most do minulosti“.** Vývoj znaku města Mostu představí Martin Myšička. Podkroví Oblastního muzea v Mostě, od 17:00 hodin.

■ **30. 1. - Beseda s Jiřím Kolbabou - Sedm divů Islandu.** Osamělá pevnina v severovýchodním Atlantiku je druhým největším ostrovem Evropy. Dynamická geologie z něj dělá ojedinělé, mimořádně fotogenické místo. Objevíme termální prameny, gejzíry, bouřlivé vodopády, třpytivé ledovce, vulkanickou barevnou půdu i svěže zelené nekonečné plochy. Sugestivní krajina, ve které potkáme spíše zbloudilý koně nebo ovce, připomíná peklo i ráj. Základní umělecká škola F. L. Gassmanna, Most, od 18:00 hodin.

■ **31. 1. - Ben Granfelt Band (Helsinky).** Další z koncertů v Městské knihovně v Mostě.

PARDUBICKO

■ **19. 1. - Postelová fraška.** Divadelní komedie, účinkuje Divadelní spolek Klicpera Chlumec nad Cidlinou. Kino Přelouč, od 19:00 hodin. Vstupné 100 Kč.

Statutární město Most pořádá

SILVESTR 2016

31. prosince 2016 na 1. náměstí v Mostě

17:00 NEBE
18:00 PAVEL CALLTA
19:00 OHŇOSTROJ
Po ohňostroji roztančíme náměstí
DJ a moderátor Petr Říbal
20:30 ukončení akce
PF 2017
Přejeme všem krásný a úspěšný nový rok...

Stánkový prodej zajištěn / Velkoplošná projekce / Změna programu vyhrazena

■ **27. 1. - Sedmadvacátý erotický ples.** Hrát bude hudební skupina Koneckonců, pánská i dámská striptýzová vystoupení, travesti show. DK Dukla Pardubice, začátek ve 20:00 hodin, vstupné 350 Kč.

BLAHOPŘÁNÍ

Do zasloužené penze odchází na konci prosince **pan Miroslav Moc**. Na šachtu poprvé přišel 3. června 1968 ještě jako učeň, od roku 2001 se stal zaměstnancem společnosti Humeco, kde působí dodnes jako strojní mechanik. Patřil ke stěžejním zaměstnancům firmy, za které se bude jen těžko hledat náhrada. Nejen kolegové si cení jeho skvělé povahy, spolehlivosti a pracovitosti. Vlastností, které prokázal už v minulosti například při budování kompletního odvodnění, jímž se může společnost do dnešních dnů chlubit. Do dalších let přejeme hodně zdraví a štěstí a už nyní se těšíme na budoucí setkání.

Petr Sigmund a kolegové ze společnosti Sev.en WT

VZPOMÍNKA

Dne 14. prosince 2016 uplynuly dva roky od úmrtí **pana Aloise Schulze**, dlouholetého zaměstnance Mostecké uhelné společnosti. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. Děkuji. Manželka Ivana Schulzová.

OZNÁMENÍ

V hlubokém zármutku oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že po těžké nemoci v úterý 29. listopadu 2016 ve věku nedožitých 64 let zemřel pan **František Kovařík**. Kdo jste ho znali, věnujte mu společně s námi tichou vzpomínku. Rodina

POMUČKA: AIRELLE, ALKENY, ANT, ARET, DEVĚTSIL, GELLNER, KBÍL	Z TOHO DŮVODU	BYLINA S BOHATÝM KVĚTENSTVÍM	MPZ KANADY	SPZ UELZENU (NĚMECKO)	PODZEMNÍ HROBKA	X	CIZÍ ZKRATKA ČÍSLA	VÁNOČNÍ PÍSEŇ	SPZ MICHALOVCE	ÚČASTNÍK	PICASSOVO JMÉNO
ZN. PALADIA		TRHNUTÍ FRANCOUZSKÝ BORŮVKA						ANGL. MAPA TU MÁŠ			
ANGLICKÝ ČTENÁŘ					PAMĚTNÍ KNIHA INIC. ZÁTOPKA						
OBKLADEK				ANGL. ANO DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDEK			POPĚVEK KRÁTKÉ KABATY			ZN. TERBIA HORA NA ŠUMAVĚ	
POTĚR			ZN. NA AUTĚ EGOISTÉ			PŘEDLOŽKA AŤ				IND. SIDLO JEŽDĚNÍM OPOTŘEBOVAT	
OSEKAT					NAPOŘÁD SUNUTÍ (MN. Č.)						PORAZIT OLEFINY
Tajenka (1.část) CHEM. ZN. BERKELIA											
JMÉNO HOBITA Z PÁNA PRSTENŮ					SOUČÁSTI HRNCE ITAL. ŘEKA			CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO ANGL. ŠPATNÝ, NEMOCNÝ			
PTAČÍ VĚZENÍ				PROTOŽE (KNIŽ.) INIC. PRVNÍHO ČESKÉHO PREZIDENTA (VÁCLAV HAVEL)			ANGL. ONO BIBLICKÁ POSTAVA			INCL. REŽISÉRA LAMAČE KANIBAL	
MPZ MALTY	DRAHÝ KÁMEN	ČÁST PAŘÍŽE NÁŠ BÁSNÍK (FRANTIŠEK)				MPZ NIZOZEMSKA ZNAMENÍ				NÁLEV Tajenka (3.část)	
MEZINÁRODNÍ KÓD MADA-GASKARU			ZKR. HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN ANGL. TAKY			KOLMÁ PŘÍMKA SESKUPIT HUSTÉ					
ZÁSAH ŽOKEJE				OSLÍ MLÁDĚ CITOSLOVCE JUKÁNÍ				BIBLICKÁ KRAJINA SLOVEN. POLIT. STRANA (ZKR.)			
PODBRADEK					ZN. TELLURU BÝVALÁ ČÁST JUGOSLÁVIE			RUSKÁ POČÍTADLA VŮDCE ARGONAUTŮ			
Tajenka (2.část) ANGL. ČAS											ŘÍMSKÝCH 156 HYBRID HLINÍTY
ČIN. SIDLO				ČESKÝ KRONIKÁŘ INICIALE CHAČA-TURJANA						AMERICKÁ ROZHLASOVÁ SPOLEČNOST BONBON	
ŠVĚD. OBCHOD S NÁBYTKEM					NÁVRAT DO ATMOSFÉRY AKADEMIE VĚD				OZNAČENÍ MĚKKÝCH STUPNIC MOJE		
ŽENSKÉ JMÉNO (8.9.)							OSPRAVEDLNĚNÍ				
NÁZEV HLÁSKY			SHON				NÁČRT				

V tajence vylouštíte motto. Správné znění tajenky z listopadových DN: Prázdnou hlavu poznáš snadno, má stále otevřenou hubu. Výhru získávají: **Tomáš Kopecký**, Most; **František Kozlík**, Czech Coal Power; **Lenka Kopřivová**, Severní energetická. Vylouštěnou tajenku můžete zasílat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Rezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@vuas.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

VÁNOCE V TEPLĚ

A DOSTATEK ENERGIE
V ROCE 2017

VÁM PŘEJE

